Vlaams Parlement

880 (2015-2016) – Nr. 2
ingediend op 26 oktober 2016 (2016-2017)

Verslag

namens de Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering en Stedenbeleid
uitgebracht door Els Robeyns en Peter Wouters

over het ontwerp van decreet

houdende de vernieuwde taakstelling
en gewijzigde financiering van de provincies

verzendcode: BIN

Samenstelling van de Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering en Stedenbeleid:

Voorzitter: Mercedes Van Volcem.

Vaste leden:
Sofie Joosen, Bert Maertens, Marius Meremans, Willy Segers, Nadia Sminate, Peter Wouters;
Bart Dochy, Michel Doomst, Ward Kennes, Koen Van den Heuvel;
Marnic De Meulemeester, Mercedes Van Volcem;
Kurt De Loor, Els Robeyns;
Ingrid Pira.

Plaatsvervangers:
Björn Anseeuw, Paul Cordy, Andries Gryffroy, Lies Jans, Kris Van Dijck, Karim Van Overmeire;
Caroline Bastiaens, Jan Durnez, Martine Fournier, Joris Poschet;
Lydia Peeters, Bart Somers;
Jan Bertels, Yasmine Kherbache;
Bart Caron.

Toegevoegde leden:
Chris Janssens;
Christian Van Eyken.

Documenten in het dossier:
880 (2015-2016) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

INHOUD

1. Toelichting door Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding 4
   1.1. Inhoud van het ontwerp van decreet 4
   1.2. Persoonsgebonden aangelegenheden 4
   1.3. Bijbehorende middelen 5
   1.4. Andere bijbehorende middelen 5
   1.5. Aangepaste wijze van financiering 6
   1.6. Procedure van totstandkoming 7
2. Vragen en opmerkingen van de commissieleden 8
   2.1. Tussenkomst van Kurt De Loor 8
   2.2. Tussenkomst van Michel Doomst 10
   2.3. Tussenkomst van Marius Meremans 11
   2.4. Tussenkomst van Marnic De Meulemeester 12
   2.5. Tussenkomst van Bart Dochy 13
   2.6. Tussenkomst van Els Robeyns 13
3. Antwoorden van minister Liesbeth Homans 14
4. Replieken van de commissieleden en aanvullend antwoord van de minister . 16
5. Artikelsgewijze stemming 18
6. Eindstemming 18
Gebruikte afkortingen 19

De Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering en Stedenbeleid besprak op 11 en 18 oktober 2016 het ontwerp van decreet houdende de vernieuwde taakstelling en gewijzigde financiering van de provincies.

1. Toelichting door Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding

1.1. Inhoud van het ontwerp van decreet

Minister *Liesbeth Homans* stelt dat dit ontwerp van decreet de decretale basis moet verschaffen voor de afslanking van het provinciaal bestuursniveau vanaf 1 januari 2018. Dit houdt concreet de overname in door de Vlaamse overheid of het lokaal bestuur van alle persoonsgebonden bevoegdheden van het provinciale bestuursniveau. Die overname moet gebeuren met alle daaraan verbonden middelen. Ten slotte wordt ook een aangepaste wijze van financiering van de provincies geregeld. Wat dit laatste betreft, stelt de minister dat er daaraan een belangrijk fiscaal luik is gekoppeld. Vandaar dat er in het kader van dit ontwerp van decreet steeds een co-agendering was met de Vlaamse minister van Financiën.

Met dit ontwerp van decreet wil de Vlaamse Regering uitvoering geven aan het regeerakkoord en vooral ook bijdragen aan een meer gestroomlijnde bestuurlijke organisatie in Vlaanderen. Vanaf 2018 zullen nog slechts twee bestuursniveaus verantwoordelijk zijn voor de persoonsgebonden zaken: de Vlaamse overheid voor de bepaling van het kader en de grotere lijnen, en de lokale overheid, dicht bij de burger, voor het lokale beleid.

Dit initiatief van de Vlaamse Regering moet dus gekaderd worden in het verhaal van de bestuurlijke hervormingen. De nadruk daarvan ligt enerzijds op sterkere lokale besturen met meer bevoegdheden en bestuurskracht én op een kaderstellende Vlaamse overheid, en anderzijds op een meer afgeslankt provinciaal niveau dat zich moet focussen op haar grondgebonden taken.

1.2. Persoonsgebonden aangelegenheden

Het begrip ‘persoonsgebonden zaken’ is gedefinieerd als die bevoegdheden die zijn opgesomd in artikel 4 en 5 van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen. Concreet gaat het om Welzijn, Sport, Jeugd, Cultuur en Gelijke Kansen. Het gaat dus niet over Onderwijs, Toerisme of Dierenwelzijn.

De precieze afbakening van deze bevoegdheden was niet steeds makkelijk. Er waren vaak grijze zones. Op het grondgebied van de provinciale domeinen bijvoorbeeld gebeuren soms sportieve of culturele activiteiten (bijvoorbeeld golf op domein Puyenbroeck in Oost-Vlaanderen, een museum op het domein Bokrijk in Limburg), maar zijn in essentie toch een toeristische aangelegenheid; de domeinen blijven dus bij de provincie. Archeologische centra bijvoorbeeld hebben een culturele component, maar ook een grondgebonden component.

Wat betekent dit alles voor het decreet? Het Provinciedecreet wordt aangepast in die zin dat expliciet wordt bepaald dat de bevoegdheden opgesomd in artikel 4 en 5 van de BWHI geen provinciale bevoegdheid meer vormen (artikel 2 van het ontwerp van decreet). Alle vandaag nog bestaande decretale bepalingen waar de provincies taken worden toegekend in de persoonsgebonden sfeer, worden geschrapt (zie artikel 5 tot en met 29 en artikel 35). Het betreft schrappingen van de bestaande decreten inzake flankerend onderwijsbeleid, het lokaal cultuurbeleid, het lokaal en provinciaal jeugdbeleid, het Cultureel-erfgoeddecreet

en het lokaal sportbeleid en de afschaffing van het decreet dat de provincies bevoegdheden toekent in de welzijnssector.

In de memorie van toelichting is een bijlage opgenomen met daarin een overzicht van alle persoonsgebonden taken en alle instellingen die vanaf 2018 niet langer door de provincies zullen worden uitgeoefend of beheerd. Hier is niet over een nacht ijs gegaan. De provincies zijn gevraagd om hun taken in de persoonsgebonden sfeer exhaustief op te lijsten.

Wat betreft de bepaling van de overnemende overheid (Vlaams of lokaal), vooral inzake het overnemen van instellingen, is ook steeds gepraat met de betrokken lokale overheden. Geen enkele instelling is tegen de zin van de lokale overheid naar haar overgeheveld.

1.3. Bijbehorende middelen

Al het personeel dat momenteel actief is in de persoonsgebonden taken/instellingen gaat mee over. Ook hier is het afgelopen jaar aan de provincies gevraagd om de betrokken personeelsleden aan te duiden. Gerekend in 'koppen' gaat het om 174 contractuele personeelsleden en 221 statutaire personeelsleden die zullen overgaan van het provinciale niveau naar de Vlaamse overheid. 175 statutaire en 176 contractuele koppen gaan over naar een stad of gemeente. Ten slotte zijn er nog ongeveer 1000 koppen die overgaan naar specifieke instellingen (bijvoorbeeld Gielsbos).

Wat betekent dit voor het ontwerp van decreet (zie artikel 3 van het ontwerp)? Alle personeelsleden worden overgenomen door de Vlaamse of de lokale overheid. Niemand verliest zijn of haar job. Bovendien worden alle garanties behouden; dus behoud van hun hoedanigheid (statutair of contractueel), graad en administratieve en geldelijke anciënniteit, salaris en functionele loopbaan, toelagen en vergoedingen, voor zover de voorwaarden van toekenning blijven bestaan.

Over deze bepalingen is met de vakbonden onderhandeld in sectorcomité XVIII (voor de personeelsleden die naar Vlaanderen overkomen) en comité C1 (voor de personeelsleden die naar de lokale besturen overgaan). Dit leidde tot een protocol van akkoord met de christelijke vakbond CCOD, maar niet met de socialistische ACOD en de liberale VSOA.

Een van de probleempunten bleek de tweede pensioenpijler voor de contractuele ambtenaren te zijn, waarvoor er vijf verschillende systemen in de vijf provincies waren. Hierover is afgesproken dat de Vlaamse overheid voor deze personeelsleden een systeem van tweede pensioenpijler zal opzetten, waarbij de budgettaire ruimte gelijk is aan de som die de vijf provincies vandaag besteden aan hun tweede pensioenpijler. Ook de lokale besturen garanderen de over te nemen personeelsleden een tweede pensioenpijler.

1.4. Andere bijbehorende middelen

De basis is artikel 4 van het ontwerp van decreet dat bepaalt dat alle onroerende en roerende goederen, alsook alle rechten en verplichtingen die verbonden zijn met de persoonsgebonden aangelegenheden, eveneens overgaan hetzij naar het Vlaamse niveau hetzij naar het lokale niveau. Aan de provincies is de afgelopen twee jaar gevraagd om hiervan de inventaris op te maken (deze inventarissen zijn beschikbaar). Ook de kredieten die de provincies besteden aan de persoonsgebonden taken/instellingen, zijn opgelijst (op basis van de jaarrekeningen 2014 en aanvullende informatie van de provincies).

Na ruggenspraak met de provincies is het bedrag voor de persoonsgebonden bevoegdheden bepaald op 95.583.203 euro (op een totaal provinciaal budget van ruim 1,1 miljard euro). Cultuur is hierbij goed voor een bedrag van ruim 63 miljoen euro. Het kabinet van minister Gatz was dan ook intensief bij de onderhandelingen betrokken.

	Sport	Cultuur	Jeugd	Welzijn	Gelijke Kansen	TOTAAL
ANTWERPEN	2.985.773	20.338.339	593.129	4.301.739	110.335	28.329.315
LIMBURG	490.270	13.935.253	827.288	3.230.802	19.120	18.502.733
OOST-VLAANDEREN	1.152.377	11.292.886	688.555	3.723.646	36.000	16.893.464
VLAAMS-BRABANT	1.096.631	3.841.519	1.511.598	5.274.612	181.206	11.905.566
WEST-VLAANDEREN	1.544.314	13.811.229	338.920	4.142.662	115.000	19.952.125
TOTAAL	7.269.365	63.219.226	3.959.490	20.673.461	461.661	95.583.203

Door sommige provinciebestuurders werd gezegd dat de provincies volledig zouden worden uitgekleed. Volgens de minister blijft er echter voldoende budget bij de provincies over opdat ze op een goede manier hun grondgebonden taken verder kunnen uitoefenen. De minister prijst nog de constructieve houding en medewerking van de provincies in dit dossier. De besprekingen waren niet gemakkelijk omdat er verschillende belangen in het spel waren. Allicht was het ook niet leuk om bepaalde taken te moeten afstaan. De afslanking die hier voorligt is evenwel voorzien in het regeerakkoord.

1.5. Aangepaste wijze van financiering

Er golden twee dwingende uitgangspunten bij de zogenaamde financiële verevening. Ten eerste moesten de ontvangende overheden de overeenstemmende kredieten ontvangen (de 'sectoren' moeten dus geen geld inleveren; de overheveling van persoonsgebonden bevoegdheden is geen besparingsoperatie). Ten tweede mocht deze operatie geen aanleiding zijn voor een belastingverhoging voor de burger.

Wat betekent dit voor het ontwerp van decreet (zie artikel 30 tot en met 34 en artikel 38)? Een financiële verevening van deze operatie was niet mogelijk via het verminderen van de dotaties vanuit Vlaanderen aan de provincies (zoals gebeurde in 2014). Door de afschaffing van het Provinciefonds was dit onmogelijk geworden. Een alternatief moest worden gevonden in de 'onroerende voorheffing – OV'.

De Vlaamse basisheffing 'OV' op het kadastraal inkomen zal vanaf 2018 worden verhoogd van 2,5 tot 3,97% (ook de sociale tarieven en de kinderkortingen worden aangepast – zie artikel 30 en 32). Deze verhoging moet leiden tot 95,5 miljoen extra inkomsten voor de Vlaamse overheid. Naar aanleiding van de begrotingsopmaak 2018 zal dit bedrag moeten worden verdeeld over de diverse ontvangende besturen, die dit nodig hebben om de overgenomen taken te behartigen.

Door de stijging van de Vlaamse basisheffing met factor 1,58 zal het bedrag van de opcentiemen op de onroerende voorheffing die gemeenten en provincies heffen, dalen met dezelfde factor 1,58 (zie artikel 31). Zo zal de burger geen euro extra onroerende voorheffing moeten betalen. De tarieven van de OOV van de gemeenten zullen in 2018 door de gemeenten nauwkeurig moeten worden

omgezet. Uiteraard speelt ook de lokale autonomie, maar het zou bijzonder onverstandig zijn van de gemeenten om hier niet in mee te gaan. De tarieven van de OOV van de provincies zullen eveneens nauwkeurig worden omgezet én zullen vijf jaar niet mogen stijgen (zie artikel 38), maar mogen uiteraard wel dalen.

Door de operatie met de opcentiemen op de onroerende voorheffing zijn er twee provincies die aanmerkelijk meer middelen verliezen dan dat ze bevoegdheden overdragen, namelijk Vlaams-Brabant (7,1 miljoen euro) en Oost-Vlaanderen (2,2 miljoen euro). Daarom heeft de Vlaamse Regering zich geëngageerd om aan de bevoegde ministers middelen ter beschikking te stellen om extra uitgaven te kunnen doen in provinciale grondgebonden bevoegdheden. Het gaat dan bijvoorbeeld over mobiliteit en waterbeheersing en dit op basis van dossiers die door deze provincies worden aangebracht. Op die manier worden de verliezen van de betrokken provincies gecompenseerd. Hieromtrent zijn geen bepalingen opgenomen in het ontwerp van decreet – het betreft immers bepalingen die hun weerslag zullen vinden naar aanleiding van de begroting 2018. De regeling is wel opgenomen in de nota die door de Vlaamse Regering op 27 juli 2016 werd goedgekeurd.

1.6. Procedure van totstandkoming

De minister noemt het voorliggend ontwerp van decreet ambitieus. Het heeft heel wat stof doen opwaaien, maar dit was omdat er soms meningsverschillen waren, hetgeen mag, niet omdat de totstandkoming van het ontwerp van decreet chaotisch zou zijn verlopen. Bij het gevolgde parcours heeft de Vlaamse Regering maximaal rekening gehouden met alle betrokken partijen.

De provinciebesturen zelf waren uiteraard geen vragende partij voor een inkrimping van hun bevoegdheden, maar na een moeizaam begin is er met hen intensief overlegd én is men tot een akkoord gekomen over de precieze invulling van de 'persoonsgebonden taken' en het daarbij horende krediet. Na overleg met de provincies heeft de Vlaamse Regering ook de wijze van financiële verevening wat bijgestuurd.

De strategische adviesorganen hebben hun bezorgdheid geuit over wat er zal gebeuren na de overheveling van de bevoegdheden. De minister zegt dat verandering onzekerheid meebrengt, maar ook kansen. De functioneel bevoegde ministers zijn bijvoorbeeld al bezig om de opportuniteiten die uit de oefening voortvloeien, te benutten. Zo heeft minister Muyters zich bijvoorbeeld gebogen over de gehandicaptensport.

Met de werknemersorganisaties is eveneens uitgebreid overlegd en dit heeft geleid tot een protocol van akkoord met de CCOD, maar niet met de andere vakbonden.

Het ontwerp is twee keer voorgelegd voor advies aan de Raad van State. Ook hiermee is uiteraard rekening gehouden. Uit het advies blijkt dat de Vlaamse overheid zonder twijfel bevoegd is om de bevoegdheid van de provincies te bepalen zoals is gebeurd. Er was bij sommigen onzekerheid of de Vlaamse overheid bevoegd is om, naar aanleiding van deze operatie, in te grijpen in de provinciale OOV. De Raad van State volgt de redenering niet dat de decreetgever principieel bevoegd zou zijn om in te grijpen in de provinciale fiscaliteit (hetgeen de stelling van de Vlaamse Regering is). Maar de Raad van State verzet zich niet tegen het ingrijpen in die fiscaliteit via de zogenaamde impliciete bevoegdheden.

Waar de Raad van State zich wel tegen verzette, was de bepaling in de eerste versie van het voorontwerp van decreet dat de provincies Antwerpen en Oost-

Vlaanderen hun bevoegdheden op het grondgebied van de steden Antwerpen en Gent slechts zouden kunnen uitoefenen met uitdrukkelijke toestemming van die gemeentebesturen. Dit zou volgens de Raad van State betekenen dat de gemeenten, in plaats van de provincies, het provinciaal belang zouden uitoefenen, wat niet kan. Deze initiële bepalingen zijn dan ook verdwenen uit het ontwerp van decreet dat nu voorligt. Over de relaties tussen de grootsteden en de provincies wordt momenteel wel verder nagedacht.

2. Vragen en opmerkingen van de commissieleden

2.1. Tussenkomst van Kurt De Loor

Kurt De Loor denkt dat het voor de minister een opluchting moet zijn om dit ontwerp van decreet eindelijk in het parlement behandeld te zien. Het traject van dit ontwerp van decreet sleept inderdaad al een hele tijd aan. Zo werd de deadline voor de overheveling van de persoonsgebonden bevoegdheden en instellingen, waar de minister bleef aan vasthouden, uiteindelijk verschoven van 1 januari 2017 naar 1 januari 2018. Dat is volgens de spreker het gevolg van ondoordacht top-downwerk dat bovendien niet gebaseerd is op bestuurlijke inzichten. Toch denkt hij dat de minister met een wrange nasmaak zit, want de oorspronkelijke afslankingsplannen voor de provincies werden op hun beurt afgeslankt, zowel wat de wijze van financiering als de taakstelling betreft.

Kurt De Loor verwijst naar de 'brute' opsplitsing tussen grondgebonden en persoonsgebonden bevoegdheden. Het gaat om twee begrippen waarvan er tot op heden nog altijd geen sluitende definitie werd gegeven. Nochtans is die broodnodig als men een bestuurlijke hervorming in gang wil zetten die zo'n impact heeft, zowel op de dienstverlening naar miljoenen Vlamingen als naar de personeelsleden van de provincies en de steden en gemeenten.

Gedurende twee jaar bleven onduidelijkheid en onzekerheid aan de orde en bleven vragen naar transparantie onbeantwoord. Dit ontwerp van decreet biedt een eerste antwoord, maar het zal de onzekerheid en onduidelijkheid niet wegnemen. De vertegenwoordigers van de provincies vragen om zo snel mogelijk zicht te krijgen op de gevolgen van de overdracht.

Tijdens het actualiteitsdebat op 15 juni 2016 heeft sp.a zich uitgesproken voor performante openbare besturen, met als doel meer bestuurlijke efficiëntie en een betere dienstverlening aan de burger. De fractie is ook grote voorstander van bestuurlijke vernieuwing waarbij de kwaliteit van de dienstverlening centraal staat. Dat zijn helaas niet de doelstellingen van de minister.

Als men bijvoorbeeld vaststelt dat in de provincie Vlaams-Brabant de kredieten voor Vlabzorginvest (2,5 miljoen euro) worden overgenomen door de Vlaamse overheid, om ze vervolgens via een dotatie aan Vlabzorginvest toe te kennen, dan lijkt de efficiëntieoefening een maat voor niets te zijn geweest. Er wordt veel werk verricht voor (hopelijk) eenzelfde resultaat. Hetzelfde geldt voor wat het provinciaal archeologisch museum in Velzeke en in Ename betreft. En wat te denken van het provinciaal zwembad in Brugge dat via een amper te volgen redenering bij de provincie blijft?

De minister heeft verklaard dat de nadruk enerzijds ligt op sterkere lokale besturen met meer bevoegdheden en bestuurskracht én op een kaderstellende Vlaamse overheid, en anderzijds op een meer afgeslankt provinciaal niveau dat zich moet focussen op grondgebonden taken. Betekent dit dan dat er bijkomende grondgebonden bevoegdheden kunnen toevertrouwd worden aan de provincie indien zou blijken dat de provincies het beste bestuursniveau zijn om deze taken uit te oefenen?

De minister heeft verklaard dat de personeelsleden, ongeacht naar welke overheid ze zullen overgaan, alle garanties behouden. Geldt dit ook voor de huidige regeling inzake de tweede pensioenpijler? Werd rekening gehouden met de mogelijke gevolgen op de responsabiliseringsbijdrage voor de steden, gemeenten en provincies? Stel dat een gemeente nog geen responsabiliserings-bijdrage betaalde, maar dit wel dient te betalen door de verschuiving van contractueel personeel of een verhoging van de bijdrage. Wordt dit gecompen-seerd?

Wanneer worden de personeelsleden geïnformeerd over de gevolgen van de overdracht op hun werksituatie en arbeidsvoorwaarden? Hoe zal dit gebeuren? Men mag hier niet te lang mee wachten opdat de leegloop bij het personeel niet nog groter wordt. Aan een verandering van standplaats zijn ook een pak organisatorische, financiële en sociale consequenties verbonden.

Het uiteindelijke bedrag voor de persoonsgebonden bevoegdheden werd vastgesteld op 95.583.203 euro. Dit is een immens verschil met het bedrag van 167 miljoen euro dat de minister naar voor schoof tijdens het actualiteitsdebat van 15 juni 2016, en waarvan de minister toen beweerde dat het om een realistische schatting ging.

Hierin zitten ook de overheadkosten vervat. Het gaat om een forfaitair bedrag van 11.000 euro per kop voor de beleidsdomeinen Welzijn en Sport. Hoe werd dit forfaitair bedrag bekomen? De provincie Vlaams-Brabant bijvoorbeeld krijgt momenteel 8400 euro van de Vlaamse overheid voor de EVA Integratie en Inburgering. Er wordt ook een andere verdeelsleutel gehanteerd voor Cultuur en Jeugd. Waarom is dat zo?

Wat de aangepaste wijze van financiering betreft, is het resultaat uiteindelijk anders dan in de beleidsnota en de beleidsbrief, en zoals in het voorontwerp van decreet werd bepaald. Hier is sp.a min of meer tevreden over. Als Vlaanderen wil dat de provincies hun grondgebonden bevoegdheden op een correcte en kwalitatieve manier uitoefenen, dan hebben ze nood aan voldoende fiscale autonomie. De minister wilde eerder net het tegenovergestelde doen en de provincies volledig laten afhangen van Vlaamse dotaties.

Door de opcentiemenoperatie zijn er twee provincies die meer middelen verliezen dan dat ze bevoegdheden overdragen: Vlaams Brabant voor een bedrag van 7,1 miljoen euro en Oost-Vlaanderen voor 2,2 miljoen euro. De Vlaamse Regering engageert zich om aan de bevoegde ministers middelen ter beschikking te stellen om extra uitgaven te kunnen doen in hun provinciale bevoegdheden. Hierover zijn echter geen bepalingen opgenomen in het ontwerp van decreet zelf. Hoe worden deze engagementen dan verankerd en hoe zullen ze ook in de toekomst worden gegarandeerd?

Waarom dicteert de minister hoe de provinciale fiscaliteit er moet uitzien? Door de provinciale opcentiemen op hun huidig niveau te bevriezen, verliezen de provincies niet enkel de essentie van hun fiscale autonomie, maar wordt hen ook elke ernstige mogelijkheid ontnomen om daadkrachtig te anticiperen op nieuwe uitdagingen. Of ziet de minister dat anders?

Er werd afgesproken dat de inhoudelijke gesprekken rond de concrete overheveling van bevoegdheden na het zomerreces zouden worden opgestart. Is dit ondertussen gebeurd? Zo ja, wat zijn de eerste bevindingen? Er zou gewerkt worden met een transitiemanager per beleidsdomein en er werd ook een draaiboek opgesteld. Wat indien wordt vastgesteld dat een instelling niet per 1 januari 2018 kan worden overgeheveld wegens een te krappe timing? Kan dan uitstel worden verleend? Welke financiële gevolgen zal dit hebben? Kan de

minister garanderen dat er vertegenwoordigers van de provincies in de transitieteams worden opgenomen? Dit lijkt meer dan wenselijk om een zo vlot mogelijke overgang te garanderen.

Het kabinet van de minister en de Vlaamse en provinciale administraties hebben de voorbije maanden ongetwijfeld keihard gewerkt. Helaas is de finaliteit van de oefening volgens de spreker fout en had men deze energie en middelen beter ingezet voor een bestuurlijke hervorming die echt focust op efficiëntie en betere dienstverlening.

Want als men meer efficiëntie en een betere dienstverlening wil, waarom tasten dan de honderden organisaties, verenigingen en instellingen die de steun van de provincies broodnodig hebben vandaag nog steeds in het duister over hun toekomst? De minister onttrekt de persoonsgebonden bevoegdheden aan de provincies. Van de aangekondigde decreten die een opvangnet moeten bieden voor al die organisaties, verenigingen en instellingen, is de eerste letter nog niet geschreven. Zij weten niet of ze in de toekomst nog verder kunnen. Kan men dat een goede dienstverlening en goed bestuur noemen?

Ter afsluiting verwijst de spreker naar een opiniestuk van Bart Sturtewagen in de Standaard van 14 juli 2016, met als titel 'Elkaar versterken, niet tegenwerken': "(...) Het is een illusie te denken dat het antwoord kan gevonden worden in een te herwinnen soort eenvoud. Het idee dat de bevoegdheden aan één beleidsniveau kunnen worden toevertrouwd, is tot mislukken gedoemd. Zo simpel wordt het nooit meer. Er kan zeker worden nagedacht over het leggen van accenten. Dat steden krachtige bouwstenen kunnen en moeten zijn staat vast. Dat Europa moet leren groter te zijn in het grote, maar kleiner in het kleine evenzeer. Maar dat bestuurders op alle niveaus zullen moeten leren elkaar te versterken in plaats van tegen te werken, is, zo valt te vrezen, ook een feit.".

2.2. Tussenkomst van Michel Doomst

Michel Doomst vindt dat men het vandaag eens moet worden over de vraag of men nog gelooft in de provincies of niet. Met het werkstuk dat nu voorligt, moet de blik ook op de toekomst worden gericht. CD&V behoort alvast tot degenen die geloven dat de provincie in de toekomst een sleutelrol te vervullen heeft. Kan de minister bevestigen dat het zeker niet de bedoeling is de provincies dood te krijgen? De afbouw van de persoonsgebonden bevoegdheden moet voor CD&V leiden tot een sterkere grondgebonden partner.

Vlaanderen heeft dankzij de staatshervormingen een grote zelfstandigheid verworven inzake de persoonsgebonden aangelegenheden. Voor de burger moet de kwaliteit van het aanbod inzake Jeugd, Cultuur en Welzijn beduidend kunnen verbeteren. Hopelijk is dit ontwerp van decreet daartoe een aanzet. Het voordeel van de vroegere bevoegdheidsverdeling was alleszins dat de dagdagelijkse persoonsgebonden materies dichter bij de burger werden ingevuld, op maat van de lokale of regionale eigenheid. Dit resulteerde vaak in kleinschalige initiatieven die echter op het terrein enorm gewaardeerd werden. Uiteindelijk is het niet belangrijk wie die kwaliteit levert, maar het kan niet de bedoeling zijn erop achteruit te gaan.

Zal men ook in de toekomst op al die domeinen dezelfde kwaliteit kunnen leveren? De spreker haalt enkele voorbeelden aan: de gehandicaptensport, het streekgericht bibliotheekbeleid en de amateurkunsten. Er moet absoluut vermeden worden dat men binnen een paar jaar moet vaststellen dat vele initiatieven een stille dood zijn gestorven, dat de dienstverlening erop achteruit is gegaan, dat de gebruikers van die diensten minder tevreden zouden zijn. Na verloop van tijd zou men kunnen evalueren of de dienstverlening op peil is

gebleven en of deze operatie de verhoopte resultaten heeft opgeleverd. Wordt dit in het vooruitzicht gesteld? Uiteraard kan men hiervoor ook vanuit het parlement het initiatief nemen.

Bij de verevening werd een bedrag van 95 miljoen euro bekomen. Hoe is men tot dat bedrag gekomen? Bestaat er een detailafrekening?

De jonge provincie Vlaams-Brabant is financieel gezien een beetje de dupe van de hele operatie. Positief is wel dat er een creatieve oplossing werd gezocht via een investeringsfonds voor zachte en harde materies. Zal er voldoende sturing van onderuit zijn? Het moet een investeringsfonds worden en geen 'dirigerings-fonds'.

De spreker is ervan overtuigd dat een verkozen tussenstructuur als de provincie, met al de bijhorende expertise, absoluut nodig is als intermediair bestuursniveau. De Vlaamse overheid kan immers niet alle mogelijke bevoegdheden naar zich toe trekken en sommige zaken gaan de draagkracht van lokale besturen te boven en vereisen een streekgerichte aanpak. Geen enkel bestuur kan daarbij dezelfde expertise en ervaring op tafel leggen als de provincies. Een tussenniveau is nodig om belangrijke nuances aan te brengen.

De grondgebonden materies worden de focus van de provincies. Zij moeten nu het aanspreekpunt bij uitstek worden, bijvoorbeeld voor wat betreft het integraal waterbeleid, betaalbaar wonen en toerisme.

Michel Doomst besluit dat zijn partij minder kijkt naar het verleden, maar wel naar het heden waarvan men de gevolgen wil kennen, en vooral naar de toekomst waarin men een rol blijft zien voor een democratisch tussenniveau als de provincie.

2.3. Tussenkomst van Marius Meremans

Marius Meremans zegt dat zijn partij een warm hart heeft voor mensen maar minder voor structuren. Hij merkt bij sommige fracties een verlatingsangst en een angst voor verandering, terwijl zijn fractie een verandering op het terrein wil realiseren. Hij ziet de voorliggende hervorming als het resultaat van een evolutie die eerder geschetst werd door de vroegere Commissie Bestuurlijke Organisatie, de Commissie Efficiënte en Effectieve Overheid en de werkzaamheden van professor De Rynck. Het gaat om een evolutie in de richting van vereenvoudiging en het tegengaan van verrommeling. Die is ook in een land als Denemarken aan de gang.

De principes waarvan werd uitgegaan is dat de dienstverlening voor de burger moet verbeteren en dat het niets mag kosten. Aan die uitgangspunten wordt met dit ontwerp van decreet tegemoetgekomen.

Marius Meremans zegt dat het gaat om een bestuurlijke operatie en niet om een budgettaire operatie. Alle rechten van het personeel blijven behouden. In ieder geval wordt een tweede pensioenpijler toegekend aan de contractuele provinciale personeelsleden die worden overgeheveld. Over de modaliteiten zal nog worden onderhandeld met de vakbonden.

De Raad van State heeft in zijn advies enkele bemerkingen gemaakt waaraan werd tegemoetgekomen. De Vlaamse Regering engageert zich ook om de kloof in Vlaams-Brabant (ongeveer 7,1 miljoen euro) en Oost-Vlaanderen (ongeveer 2,2 miljoen euro) te dichten door vanaf de inwerkingtreding van het decreet vanuit de algemene middelen aan de minister de nodige budgetten ter beschikking te stellen om extra uitgaven te kunnen doen in provinciale bevoegdheden.

Verwijzend naar de adviezen van de strategische adviesraden zegt de spreker dat dit ontwerp van decreet ook een aantal kansen biedt voor beleidsdomeinen als Cultuur en Welzijn. Uiteraard zijn er ook een aantal bezorgdheden, zoals de bekommernis inzake continuïteit, rechtszekerheid, het debat over Welzijn op regionaal niveau enzovoort. Dit gaat echter minder over de inhoud van het decreet maar eerder over de implementatie. Deze bezorgdheden hebben een antwoord gekregen in de memorie van toelichting bij het ontwerp van decreet.

Er werd gezegd dat het lang heeft geduurd vooraleer dit ontwerp van decreet bij het parlement werd ingediend. De spreker wijst erop dat het om een enorme operatie ging. De inventarisatie van taken en bevoegdheden was een uitgebreide en complexe opdracht waar hard aan werd gewerkt door de betrokken administraties en kabinetten. De complexiteit en tijdrovende aard van de opdracht mocht echter geen reden zijn om er niet aan te beginnen. Dat zou wijzen op conservatisme. De regering heeft het probleem op een progressieve wijze aangepakt.

Marius Meremans concludeert dat het om een serieuze omwenteling gaat die heel wat tijd in beslag heeft genomen. Belangrijk is dat er niet wordt bespaard op personeel of op de werking. Het betreft een uitvoering van het regeerakkoord, met name een overheveling van de persoonsgebonden materies. De grondgebonden bevoegdheden blijven bij de provincies. Wat N-VA betreft, mag de hervorming overigens verder gaan. De partij gelooft dat het provinciaal niveau niet eeuwig behouden moet blijven en wil meer inzetten op de gemeenten en steden. Maar op dit ogenblik wordt het regeerakkoord uitgevoerd en de spreker zal het ontwerp van decreet dan ook voluit steunen. Wat de toekomst van de provincies betreft: dit zal afhangen van wat de partijen in hun verkiezingsprogramma's zullen zetten en van wat er in het volgende regeerakkoord zal staan.

2.4. Tussenkomst van Marnic De Meulemeester

Marnic De Meulemeester bevestigt dat dit ontwerp van decreet uitvoering geeft aan een belangrijk onderdeel van het regeerakkoord, met name de afslanking van de provincies. Het is een stap in de richting naar minder overheid en minder structuren. De provincies krijgen minder bevoegdheden en daardoor hebben ze ook minder nood aan belastinginkomsten. Dat is de essentie van deze hervorming.

De provincies werden op het einde van de 18de eeuw ingevoerd door de Franse bezetter. In 1831 kregen ze een grondwettelijke verankering, met een eigen autonomie. Maar sindsdien is er heel wat veranderd. Door fusies is het aantal gemeenten gedaald van 2739 Belgische gemeenten toen naar 589 vandaag. Daarnaast is er een belangrijk bestuur bij gekomen, met name het regionale. Door deze hervorming worden alvast belangrijke bevoegdheden zoals Cultuur, Sport, Jeugd en Welzijn herverdeeld naar de steden en gemeenten of naar Vlaanderen.

Als men minder bevoegdheden heeft, moet men ook minder belastingen innen. Daarom worden de provinciale opcentiemen drastisch verlaagd. De fiscale neutraliteit was voor Open Vld erg belangrijk. Deze hervorming mag en zal de belastingbetaler geen euro extra kosten. Daarom komen er verlaagde provinciale tarieven en wordt het Vlaamse basistarief slechts verhoogd om de overgedragen kosten te dekken. Deze beide ingrepen worden decretaal verankerd en waarborgen dat de belastingbetaler geen euro meer zal moeten betalen dan vandaag.

Door de verhoging van het Vlaams basistarief zullen ook gemeenten moeten ingrijpen en hun tarieven voor opcentiemen verlagen. Ook dat wordt decretaal

vastgelegd. Via een omzendbrief zullen ze hun nieuwe tarieven zwart op wit toegestuurd krijgen, met de duidelijke boodschap om deze operatie niet te gebruiken om hun inwoners een belastingverhoging in de maag te splitsen.

Dit ontwerp van decreet zet dus al een belangrijke stap in de richting van afgeslankte provincies. Een andere stap die nog moet worden gezet, is die van de vermindering van het aantal politieke mandaten. Het aantal provincieraadsleden zal worden gehalveerd en er zullen per provincie nog slechts vier gedeputeerden zijn. Hopelijk volgt het ontwerp van decreet in dit verband op korte termijn, zodat men als politiek duidelijk kan maken dat men niet te beroerd is om ook op zichzelf te besparen.

2.5. Tussenkomst van Bart Dochy

Bart Dochy bevestigt dat de provincies in 1831 een grondwettelijke verankering kregen. Men wilde namelijk af van het Jacobijnse centralisme. Als sommige commissieleden een pleidooi houden voor een regionaal gericht beleid dichtbij de burger dan is dat eigenlijk een pleidooi vóór de provincies.

Iedereen is het erover eens dat de provincies in de loop van de geschiedenis een belangrijke rol hebben gespeeld, ook inzake de niet-grondgebonden materies. Ze hebben een belangrijke dienstverlening uitgebouwd, die per provincie werd gedifferentieerd. Daar moet respectvol mee worden omgegaan. In die zin vraagt de spreker de passage op bladzijde 4 van de memorie van toelichting over het kerntakendebat te schrappen. Daarin wordt de provincies verweten dat ze hun rol niet vonden in de discussie over het kerntakendebat. Nochtans waren de provincies wellicht het best voorbereid om het kerntakendebat aan te gaan en om hun bestuurlijke toekomst verder uit te tekenen.

CD&V is bereid om het regeerakkoord uit te voeren. Dat betekent dat de persoonsgebonden materies inderdaad weggaan bij de provincies, maar ook dat de provincies alle mogelijkheden moeten krijgen om zich inzake de grondgebonden materies te kunnen bewijzen. Die discussie maakt niet het voorwerp uit van dit ontwerp van decreet, maar wel van een toekomstig decreet Interbestuurlijke Samenwerking. In die zin pleit de spreker op het vlak van de grondgebonden materies uitdrukkelijk voor de mogelijkheid van interbestuurlijke samenwerking tussen gemeenten, provincies en Vlaamse overheid.

2.6. Tussenkomst van Els Robeyns

Els Robeyns is verwonderd over de tussenkomst van sommigen die zeggen dat dit ontwerp van decreet minder structuren en vereenvoudiging brengt. Het uitgangspunt zou de kwaliteit van de dienstverlening aan de inwoners moeten zijn. De structuur die de kwaliteit moet garanderen, is van ondergeschikt belang. Uit de adviezen van de strategische adviesraden blijken heel wat bezorgdheden, die precies slaan op die kwalitatieve dienstverlening. De inwoners mogen niet het slachtoffer zijn van deze bestuurlijke hervorming. De werking, de slagkracht en de toekomst van de betrokken sectoren moet gegarandeerd worden.

Door deze hervorming bestaat er inzake persoonsgebonden aangelegenheden geen tussenniveau meer. Het merendeel van de bevoegdheden wordt overgedragen naar de Vlaamse overheid. Er zijn echter heel wat lokale en regionale verschillen waar men via maatwerk op moet kunnen inspelen. De afstand tussen de Vlaamse overheid en regio's, steden en gemeenten is hier vaak te groot voor. Hopelijk zal men ook in de toekomst rekening willen houden met de regionale verscheidenheid. Misschien zal er ook in de toekomst nog een vorm van tussenniveau nodig zijn.

De provincies hebben een grote expertise opgebouwd in het ondersteunen van samenwerkingsverbanden en van steden en gemeenten. De grote steden hebben dergelijke ondersteuning veel minder nodig, maar er zijn nog altijd veel kleine steden en gemeenten in Vlaanderen. Als de persoonsgebonden materies naar de Vlaamse overheid worden overgedragen, moet ook aan de nood van de kleinere gemeenten worden tegemoetgekomen.

Els Robeyns stelt vast dat het behoud van de verworven rechten van het personeel wel is opgenomen in de memorie van toelichting, maar niet in het ontwerp van decreet zelf. Dat biedt toch minder juridische garanties. Voor sp.a is het essentieel dat het overgedragen personeel er op geen enkel gebied op achteruitgaat. Waarom werden de juridische garanties voor het personeel niet in het ontwerp van decreet verankerd?

3. Antwoorden van minister Liesbeth Homans

Minister *Liesbeth Homans* verwijst inzake het behoud van de rechten van het overgedragen personeel naar artikel 3 van het ontwerp van decreet. Begin volgend jaar zal de Vlaamse Regering een besluit nemen om de provinciale salarisschalen af te stemmen met de salarisschalen in het Vlaams Personeelsstatuut. Het is immers niet noodzakelijk zo dat die salarisschalen overeenstemmen met de Vlaamse salarisschalen.

Het personeel zal uiteraard worden geïnformeerd over alle aspecten van de overdracht. Er wordt gewerkt met een draaiboek dat consulteerbaar is op de webstek van het Agentschap Binnenlands Bestuur. Daar zijn ook bepalingen in opgenomen over de werkplek. Het is aan de functioneel bevoegde ministers om nog dit jaar met het personeel in overleg te gaan en een beslissing te nemen over de concrete toekomstige werkplek. Wanneer het over een overgenomen instelling gaat, dan zal er logischerwijze niets veranderen want de instelling blijft op dezelfde locatie. Als het over een overgedragen bevoegdheid gaat, kan de werkplek zich in een VAC situeren. Het is aan de functioneel bevoegde ministers om in deze hun verantwoordelijkheid op te nemen en ervoor te zorgen dat een evenwicht wordt gevonden tussen de belangen van het personeelslid en de belangen van de organisatie.

De transitiemanager staat omschreven in het draaiboek. De taken en formaliteiten waarmee de transitiemanager zich moet bezighouden, worden daar verduidelijkt. Voor de details wordt naar de webstek verwezen.

De minister verklaart dat er tijdens de voorbereiding grondig overleg werd gepleegd, niet alleen met de VVP, maar ook tussen de functioneel bevoegde ministers en de bevoegde gedeputeerden. Er werd niet over één nacht ijs gegaan. Het is inderdaad zo dat de inwerkingtreding van het decreet met een jaar diende te worden uitgesteld. Men had aangevoeld dat er meer tijd nodig was om te onderhandelen om tot een akkoord met de provincies te komen en garanties voor het personeel te bekomen.

De minister wijst erop dat de legislatuur nog maar twee jaar ver is. Toch ligt vandaag weer een belangrijk ontwerp van decreet voor dat binnenkort in de plenaire vergadering kan worden gestemd. Er blijft voldoende tijd over opdat de Vlaamse overheid en de steden en gemeenten zich terdege op de bevoegdheidsoverdracht kunnen voorbereiden.

In tegenstelling tot wat Kurt De Loor beweert, is het erg duidelijk welke bevoegdheden precies worden overgedragen. Het gaat met name over de persoonsgebonden bevoegdheden die worden opgesomd in artikel 4 en 5 van de BWHI. Aan de memorie van toelichting is een bijlage toegevoegd waar alle

bevoegdheden per sector staan opgelijst. Dit maakt duidelijk over welke bevoegdheden en instellingen het gaat.

Voor Vlabzorginvest is er inderdaad sprake van een uitzondering in die zin dat de provincie Vlaams Brabant hier nog een persoonsgebonden rol te vervullen heeft. Dit was al voorzien in het regeerakkoord. In artikel 36 wordt voorzien dat de provincie Vlaams-Brabant een investeringsfonds kan oprichten ter ondersteuning van bestaande en nieuwe welzijns- en zorgvoorzieningen teneinde mee de bestaande achterstand inzake dergelijke voorzieningen weg te werken.

Voor het olympisch zwembad in Brugge bestaat een bijzonder ingewikkelde financiële constructie, met deelname van verschillende partners, onder andere de provincie. Er is beslist die constructie niet open te breken. Het voortbestaan van de financiële constructie is voor alle partners de beste oplossing. Ook de burgemeester van Brugge was tevreden met het behoud van de constructie.

Inzake het streekgericht bibliotheekbeleid heeft minister Gatz al veel voorbereidend werk verricht. Een probleem is wel dat er vandaag vijf verschillende ICT-systemen bestaan. Hier zijn rationaliseringsmogelijkheden.

Hoe werd de overhead van de persoonsgebonden bevoegdheden berekend? In de sectoren Welzijn en Sport is men uitgegaan van een overheadkost van 11.000 euro per over te dragen vte. In de sectoren Cultuur en Jeugd heeft men een percentage genomen van de direct aanwijsbare uitgaven in die sectoren. Er werd uitgegaan van de verhouding tussen de persoonsgebonden en de grondgebonden bevoegdheden. Als die bijvoorbeeld 10% was, dan heeft men bij de persoonsgebonden uitgaven 10% overheadkosten bijgevoegd. Het gaat hierbij om de niet-toewijsbare uitgaven. Een provinciale begroting bestaat uit persoonsgebonden uitgaven, grondgebonden uitgaven en niet-toewijsbare uitgaven. Onder die laatste zitten bijvoorbeeld de communicatie-uitgaven.

Voor Vlaams-Brabant wordt er in een bedrag van 7,1 miljoen euro voorzien en voor Oost-Vlaanderen 2,2 miljoen euro. Dit om de negatieve gevolgen van de financiële verevening voor die provincies uit te vlakken. Die bedragen komen uit de algemene middelen van de begroting. Een en ander zal pas zichtbaar worden bij de begrotingsopmaak 2018. Dit is logisch gezien de overdracht van bevoegdheden pas op 1 januari 2018 in werking treedt.

Aanvankelijk was het de bedoeling de mogelijkheid tot het heffen van opcentiemen op de onroerende voorheffing volledig weg te nemen bij de provincies. Het debat over die problematiek is al herhaaldelijk gevoerd, zowel in deze commissie als in de plenaire vergadering. Als men vanuit Vlaanderen die fiscaliteit zou hebben overgenomen, zou het beste (laagste) opcentiementarief dat van de provincie Antwerpen zijn geweest. Dat zou echter resulteren in een totale minderinkomst van 58 miljoen euro die de provincies zouden moeten dragen, wat begrijpelijkerwijze voor de provincies niet aanvaardbaar was. Er is dan voor een andere oplossing geopteerd. De nieuwe aanpak gaat er van uit dat er geen enkele belastingverhoging kan gebeuren voor gelijk welke burger in gelijk welke provincie. De provinciale fiscaliteit inzake opcentiemen op de OV is niet verdwenen maar wel ingeperkt. Er wordt decretaal verankerd dat de provincies gedurende vijf jaar hun eigen opcentiemen niet mogen laten stijgen. Dalen mag vanzelfsprekend wel.

Wat de gemeentelijke opcentiemen betreft, staat in artikel 31 duidelijk beschreven hoe zij de omrekening moeten doen. Als de Vlaamse basisheffing wordt verhoogd met een factor 1,58, dan is het de bedoeling dat de gemeenten net de omgekeerde beweging maken, dus de opcentiemen met een factor 1,58

verlagen. Het kan immers de bedoeling niet zijn dat dit ontwerp van decreet door een gemeente wordt aangegrepen om een belastingverhoging in te voeren.

Het totale budget van de provincies bedraagt ongeveer 1,1 miljard euro. In deze operatie gaat het over een bedrag van 95,5 miljoen euro. Het is correct dat er eerder hogere cijfers circuleerden, maar na bijkomende duiding en in overleg met de VVP is men uiteindelijk tot 95,5 miljoen euro gekomen. Er waren ook een aantal 'grijze zones', en dus taken of instellingen die bij de provincies zullen blijven. Het gaat bijvoorbeeld over het provinciaal archeologisch centrum Velzeke dat de stad Zottegem niet wilde overnemen en als grondgebonden instelling wordt beschouwd. Er is ook het voorbeeld van het olympisch zwembad van Brugge en dat van De Warande in Turnhout. Als men al die voorbeelden optelt, komt men natuurlijk tot een lager bedrag. In ieder geval blijft er voor de provincies nog een ruim budget over om op een efficiënte manier hun persoonsgebonden bevoegdheden uit te oefenen.

De minister vindt dat haar eigen politieke overtuiging inzake de provincies eigenlijk niet ter zake doet bij de bespreking van dit ontwerp van decreet. Dit ontwerp werd goedgekeurd in de schoot van de Vlaamse Regering en is een uitvoering van het regeerakkoord. Het regeerakkoord spreekt niet over een afschaffing van de provincies, wel over de afslanking ervan. De minister heeft er ook alle vertrouwen in dat de functioneel bevoegde ministers de overgenomen bevoegdheden zeer ter harte zullen nemen. Hetzelfde geldt voor de gesprekken die zij nog zullen voeren over bijvoorbeeld de werkplekken.

Wat zal er na 2019 gebeuren met de provincies? De minister wil hier niet op vooruitlopen. Men kan nu geen garanties geven voor de toekomst. Het is immers niet duidelijk welke partijen er na de verkiezingen van 2019 aan de onderhandelingstafel zullen zitten en welk regeerakkoord er zal worden afgesloten.

De vermindering van het aantal politieke mandaten zal worden geregeld in het nog in te dienen ontwerp van decreet tot wijziging van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet. Het voorontwerp in kwestie is reeds een eerste keer goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Ook dit dossier zit dus op koers.

Tot slot zegt de minister nog dat de Vlaamse Regering niet van plan is een decreet interbestuurlijke samenwerking bij het parlement in te dienen. Bovendien zullen de provincies ook moeten verdwijnen uit de intergemeentelijke samenwerking, een beslissing die reeds eerder door het parlement is genomen.

4. Replieken van de commissieleden en aanvullend antwoord van de minister

Kurt De Loor vraagt wat de gevolgen zijn voor de gemeenten als die een mindere responsabiliseringsbijdrage betalen voor de contractuelen. Wat als de responsabiliseringsbijdrage bij de overheveling van ambtenaren stijgt? Wordt dit gecompenseerd? De pensioenproblematiek wordt opgenomen in een taskforce. Welke deadline wordt hier gesteld? Het is logisch dat de betrokkenen willen weten waar ze aan toe zijn.

Minister *Liesbeth Homans* antwoordt dat er momenteel intensief overleg wordt gepleegd met DIBISS om de responsabiliseringsbijdrage voor de statutaire personeelsleden voor de verschillende overheden in detail te bekijken. Zij wil niet vooruitlopen op de mogelijke resultaten, maar is zich wel degelijk bewust van de problematiek. Dit jaar nog moet er duidelijkheid zijn over deze aangelegenheid.

Kurt De Loor herhaalt zijn bedenking dat dit ontwerp van decreet lange tijd heeft aangesleept. Uit de tussenkomsten van de meerderheidspartijen leidt hij af dat het een heel moeilijke oefening is geweest. Er leven bij de collega's van CD&V blijkbaar nog veel vragen en bezorgdheden over dit ontwerp van decreet.

Samen met Els Robeyns meent de spreker dat het doel met de middelen wordt verward. Het doel is om minder structuren over te houden, terwijl eigenlijk de kwalitatieve en performante dienstverlening voor de burgers en verenigingen het uitgangspunt zou moeten zijn. Dezelfde verwarring van doel en middelen gebeurt overigens bij de integratie van het OCMW in de gemeente.

Kurt De Loor noteert dat elk personeelslid zijn regeling inzake de tweede pensioenpijler behoudt. Wanneer worden de personeelsleden geïnformeerd over de verandering van werkplaats? Dit kan sociale consequenties hebben en de overdracht van bevoegdheden is niet meer veraf.

De overheadkosten bedragen 11.000 euro per kop voor Welzijn en Sport. Bij de provincie Vlaams-Brabant kreeg men echter 8400 euro per kop voor de overgang naar het EVA Integratie en Inburgering. Waar komen die verschillen vandaan?

Voor wat de opcentiemenoperatie in Vlaams-Brabant en Oost-Vlaanderen betreft, spreekt de minister van een engagement. Het gaat hierbij voor de betrokken provincies om belangrijke bedragen. Een engagement is dan ook nogal vrijblijvend. De compensatie is niet opgenomen in het ontwerp van decreet. Is het niet mogelijk om andere verankeringen voor het engagement voor te stellen?

Kurt De Loor besluit dat er nog veel onduidelijkheden blijven, voor het personeel maar ook voor de vele organisaties die mee het beleid uitvoeren en op die manier een grote meerwaarde voor Vlaanderen betekenen. Zij dreigen het slachtoffer te worden van de hele operatie.

Minister *Liesbeth Homans* vindt dit een veel te negatieve voorstelling van de zaken. Het gaat er om dat de taken in kwestie worden overgenomen door ofwel de lokale besturen ofwel de Vlaamse overheid. Heeft Kurt De Loor dan geen vertrouwen in de lokale besturen of in de Vlaamse overheid? Het getuigt van paniekzaaierij als men stelt dat de mensen het slachtoffer worden als een taak voortaan door de gemeente wordt overgenomen.

Wat de toewijzing van de werkplaats betreft, is het aan de functioneel bevoegde minister om nog dit werkjaar aan alle betrokken personeelsleden duidelijk te maken waar zij tewerkgesteld kunnen worden.

Voor Vlaams-Brabant en Oost-Vlaanderen gaat het inderdaad om veel geld. Vandaar dat er ook garanties worden geboden. In de nota aan de Vlaamse Regering van 26 juli 2016, toch een officieel document, staat uitdrukkelijk dat er vanaf 2018 een concreet engagement bestaat. Dat engagement is er pas vanaf 2018 omdat de overdracht pas ingaat op 1 januari van dat jaar.

Michel Doomst vindt het belangrijk dat men na enkele jaren zou controleren of alles goed verloopt. Een evaluatie zou op zijn plaats zijn.

Kurt De Loor heeft de indruk dat de voorgaande spreker zich met zijn pleidooi voor evaluatie probeert in te dekken. Bart Dochy pleit dan weer voor deelname van de provincies aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden, maar de meerderheid heeft de provincies daar recent nog via een decreet uitgezwierd.

5. Artikelsgewijze stemming

Artikel 1 wordt aangenomen met 11 stemmen.

De artikelen 2 tot 38 worden aangenomen met 9 stemmen tegen 2.

6. Eindstemming

Het ontwerp van decreet houdende de vernieuwde taakstelling en gewijzigde financiering van de provincies wordt aangenomen met 10 stemmen tegen 2.

Mercedes VAN VOLCEM,
voorzitter

Els ROBEYNS
Peter WOUTERS,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

ACOD	Algemene Centrale der Openbare Diensten
BWHI	bijzondere wet tot hervorming der instellingen
CCOD	(historisch) Christelijke Centrale der Openbare Diensten (nieuwe naam = ACV-Openbare Diensten)
DIBISS	Dienst voor de Bijzondere Socialezekerheidsstelsels
EVA	extern verzelfstandigd agentschap
ICT	informatie- en communicatietechnologie
OCMW	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
OOV	opcentiemen op de onroerende voorheffing
VAC	Vlaams administratief centrum
VSOA	Vrij Syndicaat van het Openbaar Ambt
vte	voltijdsequivalent
VVP	Vereniging van de Vlaamse Provincies